

Koloniale wandeling Woerden: Van een visioen, een pianola en een kruistocht

Startpunt: NS Station Woerden

Eindpunt: NS Station Woerden

Parkeren: P&R Station Culemborg

Horeca: in de binnenstad

Musea: Stadsmuseum (di-zo)

Lengte van de wandeling: 8, 12 of 14 km

GPX-bestand: Topo GPS koloniale wandeling Woerden

In Woerden zijn zeer gevarieerde sporen terug te vinden van Nederlands koloniale verleden. Militairen en matrozen, een paar dominees, de onvermijdelijke jurist, een handelaar in muziekinstrumenten, en een ambtenaar op kruistocht, allen hadden een leven in de Nederlandse koloniën en een band met Woerden. Deze rondwandeling door de stad en polder brengt dit uiteenlopende gezelschap bij elkaar.

Route

1. Neem op station Woerden uitgang centrumzijde. Met je rug naar de uitgang linksaf, het trottoir langs het linker fietspad. De brug voert over de autoweg. Bij de eerstvolgende kruising rechtdoor, het voetpad met naastliggend fietspad over de brug die over de (vesting)gracht voert. Aan je rechterhand verschijnt het **Kasteel van Woerden**. Naar dit kasteel zijn twee schepen van de VOC vernoemd.
2. Rechtdoor tot de verkeersweg, deze oversteken en dan linksaf. Je loopt langs een oud klooster en een parkeerterrein tot aan de hoge stadsmolen. Direct voor de molen rechtsaf, Molenweg en dan de eerste straat links Willemshof. Aan het einde van deze straat nog 25 meter rechtdoor lopen en na het hek rechtsaf. Je loopt het plein op van de voormalige kazerne, nu een horecaplein. Loop door de linkerpoort waar het **Sinar Maluku monument** te zien is. Dit herinnert aan het 'tijdelijk' verblijf van Molukse militairen in Woerden.
3. Loop door de poort en je komt uit op het Kerkplein. Voor je zie je de Petruskerk. Sla net voor de kerk rechtsaf, Hogewoerd en vervolgens de eerste straat linksaf, Havenstraat. Op Havenstraat 6 was het weeshuis gevestigd waar **Evert Willemsz Bogaert** een aantal jaren woonde en zijn visioen kreeg.
4. Loop verder langs de Havenstraat. 20 meter verder bij de kruising met de Kerkstraat vind je links het oude stadhuis, nu het Stedsmuseum Woerden. De burgemeester die van 1863 tot 1865 in dit stadhuis resideerde, was de voormalige majoor van het koloniale leger, **Hendrik Raat**.
5. Het volgende deel van de Havenstraat heette vroeger Gansoord. Hier woonde **Abraham Bijl** een paar jaar. Hij diende van 1750 tot 1755 als soldaat bij de VOC. Hij staat symbool voor de honderden Woerdense mannen die als soldaat of matroos dienst namen bij de VOC en van wie we bitter weinig weten. Sla de eerste steeg rechts in: Dirk van Cleeffsteeg en aan het eind linksaf, Rijnstraat. Tot 1961 liep de Oude Rijn door deze straat. Nu symboliseert een moderne waterinstallatie de vroegere waterloop.
6. Loop de Rijnstraat helemaal uit tot je bij de haven arriveert (aangelegd in de jaren 1880). Rechtsaf en direct weer rechtsaf: Voorstraat. Aan het eind zie je rechts aan de overkant van de weg het Kasteel van Woerden liggen, nu een 'evenementenlocatie'. Je kunt wel een kijkje nemen op het kasteelplein.
7. Aan het eind van de Voorstraat oversteken, brug over en min of meer rechtdoor, Oostdam, vanouds een straat waar de Woerdense notabelen domicilie hadden. Op Oostdam 7-9 stonden rond 1870 enkele andere huizen die daarna zijn afgebroken.

Op de plaats van Oostdam 9, stond in 1868 het geboortehuis van **Adriaan Paets**, die als jurist in Oost-Java furore zou maken.

8. Loop door tot de grote kruising, met aan de overkant rechts het standbeeld van de schaatsers. Hier rechtsaf over de zebra. Loop verder in de richting van de brug. Aan deze Snellerbrug is het treurige verhaal verbonden van **Willebrodus Naessens**. Nog voor je helemaal over de brug bent linksaf, het jaagpad langs de rechteroever van de Oude Rijn inslaan.
9. Loop verder tot nr. 51 (nummer op schuurtje), dat is 100 meter na restaurant De Beren. Bij nr. 51 rechtsaf het smalle steegje door. Dat brengt je naar de doorgaande weg (Utrechtseweg). Aan de overkant rechts is op nr 32 een oude stadsboerderij, de Willemshoeve, te vinden, nu een partycentrum. Ooit was deze boerderij (gedeeltelijk) in bezit van **Adolph van der Win**, dominee in Nederlands-Indië.
10. Loop terug door het smalle steegje en aan het eind rechtsaf, verder over het jaagpad langs de Oude Rijn, tot de eerst volgende brug (Meanderbrug) over de Oude Rijn. Steek de rivier over en steek daarna de verkeersweg (Oudelandseweg) over. Aan de overkant linksaf, direct rechtsaf het Brediuspark inlopen. Neem het eerste voetpad rechtsaf. Bijna aan het einde op de Y-splitsing rechtsaf. 10 meter verder kom je uit bij wandelknooppunt 28. Daar kun je kiezen tussen de wandeling van 8 km (zie punt 11), een deel van de Gravenslootroute; je wandelt dan in totaal 12 km (zie punt 12) of een deel van de Grechtroute; je wandelt dan in totaal 14 km (zie punt 13).
11. Kortste route van 8 km: sla bij wandelknooppunt 28 linksaf, richting wandelknooppunt 20. Aan het eind van het Thijssepad rechtsaf en direct weer linksaf. Nog steeds loop je in de richting van wandelknooppunt 20. Bij wandelknooppunt 20 verder naar wandelknooppunt 32 en vervolgens wandelknooppunt 35. Daar sla je linksaf, Jozef Israelslaan, richting wandelknooppunt 94. Lees verder vanaf punt 15.
12. Route 12 km (deel Gravenslootroute. Dit is een klompenpadroute die wordt aangegeven met klompjes op een groene achtergrond. Dit is de gevolgde topo-gps route. Deze route is niet toegankelijk in het broedseizoen van 1 maart tot 15 juni. In dat geval kun je de wandeling van 14 km (deel Grechtroute) volgen (zie punt 13).

Bij wandelknooppunt 28 rechtsaf naar wandelknooppunt 45 en direct daarna linksaf, richting wandelknooppunt 27. Na 40 meter rechtsaf, het pad het weiland in. Rechtdoor blijven lopen tot je uitkomt bij een brede sloot en hier linksaf, nog steeds richting wandelknooppunt 27. Bij wandelknooppunt 27 rechtdoor naar wandelknooppunt 18. Vandaar linksaf over een bruggetje naar wandelknooppunt 17.

Bij wandelknooppunt 17 rechtsaf, over drie bruggetjes de dijk op tot je uitkomt bij de Grecht. Daar linksaf naar wandelknooppunt 99. Ga verder bij punt 14.

13. Route van 14 km (deel van de Grechtroute die wel toegankelijk is in het broedseizoen 1 maart-15 juni; ook dit is een klompenpadroute die wordt aangeduid met klompjes op een groene achtergrond).

Bij wandelknooppunt 28 rechtsaf naar wandelknooppunt 45 en bij het volgende paaltje met de aanduiding wandelknooppunt 28 rechtdoor naar wandelknooppunt 45. Je loopt over een ventweg langs de provinciale weg. Bij wandelknooppunt 45 linksaf naar wandelknooppunt 26. Daar weer linksaf naar wandelknooppunt 24 (je komt over het erf van de Boerinn). Door naar wandelknooppunt 23, dan wandelknooppunt 18 en 17. Vandaar linksaf over de dijk langs de Grecht naar wandelknooppunt 99.

14. Bij wandelknooppunt 99 linksaf, Gravensloot tot wandelknooppunt 35. Daar rechtsaf (Jozef Israëlsaan) richting wandelknooppunt 94.

15. Voordat je wandelknooppunt 94 bereikt, bij de rotonde linksaf:

Rembrandtlaan. Vervolgens de derde straat rechts: De Brauwstraat. Halverwege ligt rechts de particuliere begraafplaats van de familie Groeneveld, die helaas niet voor publiek toegankelijk is. Daarop zijn de graven te vinden van Isaac Gerrit ten Noever de Brauw, officier van gezondheid bij de marine die ook werkte in Nederlands-Indië, en van zijn in Makassar geboren vrouw Victorina Amalia Ligtvoet. Ook de bestuursambtenaar Gijsbert Roessingh van Iterson ligt hier begraven.

16. Loop de De Brauwstraat helemaal uit. Sla aan het eind linksaf. Aan het eind, bij de vestinggracht en wandelknooppunt 34 rechtdoor, Westdam. Het eerste pad linksaf. Daarna het eerste pad rechtsaf. Het pad voert langs de restanten van de Woerdense vestingwerken. Over een bruggetje en voor de watertoren langs. Je komt uit op een klinkerweg: hier linksaf. Op de voorrangsweg rechtsaf (Oostsingel). Op de driesprong rechtdoor. Je komt uit op de Oostdam, met aan de overkant het beeld van de schaatsers. Hier oversteken en linksaf, over de brug rechts naar het NS-station.